

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Side:

1 av 10

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn: Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Generell bruk: KALKFJERNERE

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn: Grohe AG

Adresse/postboks: Industriepark Edelburg

Postnr., sted: 58675 Hemer

Tyskland

WWW: www.grohe.com

E-post: info@grohe.com

Telefonnr.: +49 (0)2372 93-0

Faxnr.: +49 (0)2372 93-1322

Ansvarshavende for informasjon:

Telefonnr.: +49 (0)2372 93-2037

sustainability@grohe.com

1.4 Nødtelefonnummer

GIZ-Nord, Göttingen, Tyskland,

Telefonnr.: +49 551-19240

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til Forordning (EF) 1272/2008 (CLP)

Met. Corr. 1; H290

Kan være etsende for metaller.

Skin Irrit. 2; H315

Irriterer huden.

Eye Irrit. 2; H319

Gir alvorlig øyeirritasjon.

Kronisk vanntoksisitet 3; H412

Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

2.2 Merkingselementer

Merking (CLP)

Signalord:

Advarsel

Faresetninger:

H290

Kan være etsende for metaller.

H315

Irriterer huden.

H319

Gir alvorlig øyeirritasjon.

H412

Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Side:

2 av 10

Sikkerhetssetninger:	P101	Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
	P102	Oppbevares utilgjengelig for barn.
	P234	Oppbevares bare i originalbeholder.
	P264	Vask hender og ansikt grundig etter bruk.
	P273	Unngå utslipp til miljøet.
	P280	Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller.
	P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
	P308+P313	Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.

Spesielle kjennetegn

Oplysningstekst for etiketter:

Inneholder Sulfamidtsyre.

Merking av innholdsstoffene i følge regulering EF nr. 648/2004, vedlegg VII:

Inneholder under 5%: fosfater, fosfonater

2.3 Andre farer

Lengere/gjentatt hudkontakt kan virke avfettende og føre til dermatitt.

Inneholder fosfonater. De kan medvirke til eutrofiering av vassdrag.

Resultater av PBT- og vPvB-vurdering:

Ingen data tilgjengelige

AVSNITT 3: Sammensetning / opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer: ikke anvendelig

3.2 Stoffblandinger

Kjemisk karakteristikk: Sulfamidtsyre blanding

Farlige komponenter:

Reseptor	Kjemisk betegnelse	Innhold	Klassifisering
REACH 01-2119488633-28-xxxx EU-nummer 226-218-8 CAS 5329-14-6	Sulfamidtsyre	>= 75 %	Skin Irrit. 2; H315. Eye Irrit. 2; H319. Kronisk vanntoksisitet 3; H412.
EU-nummer 207-838-8 CAS 497-19-8	Natriumkarbonat	1 - 5 %	Eye Irrit. 2; H319.

Fullstendig tekst i H- og EUH-farehenvvisninger: se under avsnitt 16.

Ytterligere informasjon: Merking av innholdsstoffene i følge regulering EF nr. 648/2004, vedlegg VII:

Inneholder under 5%: fosfater, fosfonater

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Etter innånding: Den skadede bringes i frisk luft, løs trang bekledning og holdes rolig. Oppsøk lege ved pustevansker. Ved fare for bevisstløshet legges og transporteres i stabil sidestilling.

Etter hudkontakt: Ved hudkontakt skyll straks med mye vann og såpe. Skift tilsølte klær. Oppsøk lege ved hudirritasjon.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Side: 3 av 10

Ved øyekontakt: Skylls straks med åpnet øyelokkspalt 10 til 15 minutter med rennende vann. Fjern kontaktlinser. Konsulter etterpå øyelege.

Ved svelging: Drikk store mengder vann. Forhindere oppkast. Tilkall lege.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Irriterer huden. Gir alvorlig øyeirritasjon.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatiske behandling.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler: Slukningspulver, karbondioksid, vannspredningstråle, alkoholbestandig skum.

Av sikkerhetsmessige årsaker uegnet som slukningsmiddel.

Full vannstråle

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

I tilfelle brann kan det oppstå farlige branngasser og damp.

Ved brann kan oppstå: Svoveloksider, nitrogenoksider (NO_x), ammoniakk.

5.3 Råd til brannmannskaper

Spesielt verneutstyr skal brukes ved brannslukking:

Ventilasjonsuavhengig åndedrettsapparat og kjemikaliebestandig vernedress må brukes.

Ytterligere opplysninger: Fjern støv med spyleslange.

Unngå inntrengen av slukningsvann i overflatevassdrag eller i grunnvann. Sløkkevannet reagerer surt.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Det må sørges for tilstrekkelig lufting. Bruk personlig beskyttelsesutrustning.

Unngå støvutvikling. Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med substansen.

Ubeskyttede personer må holdes borte.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forhindre innstregning i jordbrunn, vassdrag og kloakksystemet.

I påkommende tilfelle underrett vedkommende myndigheter.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Må opptas tørt og tilføres uskadeliggjøringen i egnede beholdere, må etterrenses. Unngå støvutvikling.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se i tillegg avsnitt 8 og 13.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Side: 4 av 10

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sikkerhetsforskrifter for sikrere behandling:

Det må aktes på de vanlige sikkerhetsregler ved omgang med kjemikalier.
Ved fortykning skal produktet tilsettes vannet. Tilsett aldri vann i produktet.
Unngå støvutvikling. Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med huden og øynene.
Det må sørges for god lufttilførsel og utlufting på lager og arbeidsplass.
Egnet verneutstyr må brukes.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Krav til lagerrom og beholdere:

Må kun oppbevares i den originale emballasjen. Emballasjen skal holdes tett lukket og oppbevares tørt.
Sørg for syrefast gulv.

Informasjon om lagring i fellesrom:

Må ikke komme i berøring med lettmetaller.
Må ikke lagres sammen med sterke baser eller oksyderingsmidler.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger ingen informasjon.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Ytterligere informasjon: Inneholder ingen stoffer med arbeidsplass grenseverdier.

DNEL/DMEL:

Angivelse til Sulfamidtsyre:

DNEL Langtids systemisk, arbeidere, dermal: 10 mg/kg bw/d

DNEL Langtids systemisk, forbrukere, dermal: 5 mg/kg bw/d

DNEL Langtids systemisk, forbrukere, oral: 5 mg/kg bw/d

PNEC:

Angivelse til Sulfamidtsyre:

PNEC vann (ferskvann): 0,048 mg/L

PNEC vann (havvann): 0,0048 mg/L

PNEC vann (periodiske utslipp): 0,48 mg/L

PNEC sediment (ferskvann): 0,173 mg/kg dwt

PNEC sediment (havvann): 0,0173 mg/kg dwt

PNEC grunn: 0,00638 mg/kg dwt

PNEC vannavløpssystemet: > 200 mg/L

8.2 Eksponeringskontroller

Støv bør umiddelbart bli oppsugd der det oppstår.

Det må sørges for god ventilasjon hhv. avtrekk eller arbeides med fullstendig lukkede apparaturer.

Personlig verneutstyr

Begrensning og overvåkning av eksposisjonen på arbeidsplassen

Åndedrettsvern:

Ved støvdannelse: Partikkelfilter P2 i henhold til EN 143.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Side:

5 av 10

Vernehansker:	Vernehansker ifølge EN 374. Hanskematerial: Nitrilgummi - Skiktstyrke: 0,11 mm Gjennombruddstid: > 480 min Vær oppmerksom på vernehanskeprodusentens opplysninger om gjennomtrengelighet og varighet.
Vernebriller:	Tettsittende vernebriller i henhold til EN 166.
Kroppsbeskyttelse:	Bruk egnede verneklær.
Generelle beskyttelses- og hygienetiltak:	Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv. Det må ikke spises eller drikkes under bruk. Skift tilsølte klær. Før pauser og ved arbeidsslutt må hendene vaskes. Utstyr arbeidsplassen med en øyendusj og med en kroppsdusj (nøddusj).

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende:	Fysisk tilstand ved 20 °C og 101,3 kPa: fast Skjema: granulært Farge: hvit
Lukt:	uten lukt
Luktgrense:	Ingen data tilgjengelige
pH-verdi:	ikke anvendelig
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data tilgjengelige
Kokepunkt/kokeområde, start:	Ingen data tilgjengelige
Brannpunkt/brannområde:	Ikke anvendelig
Fordampingshastighet:	Ingen data tilgjengelige
Brennbarhet:	Ingen data tilgjengelige
Eksplisjonsgrenser:	Ingen data tilgjengelige
Damptrykk:	Ingen data tilgjengelige
Damptetthet:	Ingen data tilgjengelige
Tykkelse:	ca. 2,1 g/cm ³
Oppløselighet i vann:	oppløselig
Fordeleskoeffisient n-oktanol/vann:	Ingen data tilgjengelige
Selvantennelsestemperatur:	Ingen data tilgjengelige
Nedbrytingstemperatur:	Ingen data tilgjengelige
Viskositet, kinematisk:	Ingen data tilgjengelige
Eksplisive egenskaper:	Ingen data tilgjengelige
Oksiderende egenskaper:	ikke-oksiderende

9.2 Andre opplysninger

Ytterligere opplysninger:	Ingen data tilgjengelige
---------------------------	--------------------------

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Kan være etsende for metaller.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Side: 6 av 10

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabil under anbefalte lagringsforhold.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

Produktet utvikler vannstoff i kontakt med metaller i vannholdig oppløsning.

10.4 Forhold som skal unngås

Må ikke utsettes for varme.

10.5 Uforenlige materialer

Styrke baser, oksyderingsmidler, aminer, sulfider, cyanide, karbonater.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Ingen farlige reaksjoner ved forskriftsmessig lagring og håndtering

Termisk nedbrydning: Ingen data tilgjengelige

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske virkninger: Forklaringer er avledet fra egenskapene til enkeltkomponentene. For produktet som sådant foreligger ingen toksikologiske data.

Akutt toksisitet (oral): Ingen data.

Akutt toksisitet (dermal): Ingen data.

Akutt toksisitet (som kan innåndes): Ingen data.

Etsing/hudirritasjon: Skin Irrit. 2; H315 = Irriterer huden.

Øyeskade/irritasjon: Eye Irrit. 2; H319 = Gir alvorlig øyeirritasjon.

Inhalatieallergeen: Ingen data.

Hudsensibilisering: Ingen data.

Mutagenitet i kimcellene/Gentoksisitet: Ingen data.

Cancerogenitet: Ingen data.

Reproduksjonstoksisitet: Ingen data.

Virkning på og via morsmelken: Ingen data.

Spesifikk målorgan-toksisitet (engangs eksponering): Ingen data.

Spesifikk målorgan-toksisitet (gjentatt eksponering): Ingen data.

Innåndingsfare: Ingen data.

Ytterligere opplysninger: Angivelse til Sulfamidtsyre:
LD50 Rotte, oral: 3.160 mg/kg
LD50 Rotte, dermal: > 2.000 mg/kg

Symptomer

Etter innånding: Irriterer luftveiene. Hoste, åndenød.

Ved svelging: Slimhinneirritasjoner i munn, svelg, spiserør og mage-tarm-trakt.

Etter hudkontakt: Lengere/gjentatt hudkontakt kan virke avfettende og føre til dermatitt.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Side: 7 av 10

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Toksitet i vann: Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann. Skadevirkning på organismer i vann p.g.a pH-forandring.
Inneholder fosfonater. De kan medvirke til eutrofiering av vassdrag.
Angivelse til Sulfamidtsyre:
Bakterietoksitet:
EC10 Pseudomonas putida: ≥ 1000 mg/L/16h.
Algetoksitet:
EC50 Desmodesmus subspicatus (grønnalge): 48 mg/L/72h.
Daphnitoksitet:
EC50 Daphnia magna (stor vannloppe): 48 mg/L/72h.
Fistktoxisitet:
LC50 Pimephales promelas (størhodet ørekyte): 70,3 mg/L/96h.

12.2 Opplysning om eliminerings

Øvrige opplysninger: Hydrolyse: dannelse av Ammonium hydrogensulfater.

Virkninger i vannavløpsystemet:

Får ikke tommes i avløp til avløpsverk uten forbehandling.

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:

Ingen data tilgjengelige

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data tilgjengelige

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data tilgjengelige

12.6 Andre skadelige virkninger

Generelle opplysninger: Må ikke komme i grunnvannet, i vassdrag eller i kloakksystemet.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallsnøkkelnnummer: 06 01 06* = Andre syrer
* = Dokumentasjon på avhendingen må fremlegges.

Anbefaling: Avhending i samsvar med gjeldende forskrifter.

Emballasje

Avfallsnøkkelnnummer: 15 01 02 = Emballasje av plast
Anbefaling: Avhending i samsvar med gjeldende forskrifter. Ikke kontaminerte og resttomte emballasjer kan bli tilført en gjenutnytting.

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Side:

8 av 10

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1 FN-nummer

ADR/RID, IMDG, IATA-DGR:

UN 2967

14.2 FN-forsendelsesnavn

ADR/RID: UN 2967, SULFAMINSYRE, blanding

IMDG, IATA-DGR: UN 2967, SULPHAMIC ACID, mixture

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR/RID: Klasse 8, Kode: C2

IMDG: Class 8, Subrisk-

IATA-DGR: Class 8

14.4 Emballasjegruppe

ADR/RID, IMDG, IATA-DGR:

III

14.5 Miljøfarer

Havforureningsfaktor: nei

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Veitransport (ADR/RID)

Advarselsskilt: ADR/RID: Fareklasse 80, FN-nummer UN 2967

Fareseddel: 8

Limited Quantities: 5 kg

EQ: E1

Emballasje - Instructions: P002 IBC08 LP02 R001

Emballasje - Spesialforskrifter regnear: B3

Special provisions for packing together: MP10

Flyttbare tanker - Instructions: T1

Flyttbare tanker - Spesialforskrifter regnear: TP33

Koding, tank: SGAV

Tunnelbegrensingskode: E

Sjøfart (IMDG)

Ems-nr.: F-A, S-B

Spesialforskrifter regnear: -

Limited Quantities: 5 kg

Excepted quantities: E1

Emballasje - Instructions: P002, LP02

Emballasje - Provisions: -

IBC - Instructions: IBC08

IBC - Provisions: B3

Anvisninger, tank - IMO: -

Anvisninger, tank - UN: T1

Anvisninger, tank - Provisions: TP33

Stuing og håndtering: Category A.

Egenskaper og bemerkning: White crystalline powder. Soluble in water. Decomposes when heated, evolving toxic fumes. Causes burns to skin, eyes and mucous membranes.

Delingsgruppe: 1

SIKKERHETS DATABLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Side:

9 av 10

Luffart (IATA)

Fareseddel:	Corrosive
Excepted Quantity Code:	E1
Passenger and Cargo Aircraft: Ltd.Qty.:	Pack.Instr. Y845 - Max. Net Qty/Pkg. 5 kg
Passenger and Cargo Aircraft:	Pack.Instr. 860 - Max. Net Qty/Pkg. 25 kg
Cargo Aircraft only:	Pack.Instr. 864 - Max. Net Qty/Pkg. 100 kg
Spesialforskrifter regnear: A803	
Emergency Response Guide-Code (ERG):	8L

14.7 Bulkransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ingen data tilgjengelige

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Nasjonale forskrifter - Norge

Ingen data tilgjengelige

Nasjonale forskrifter - EU-medlemsstater

Merking av emballasje med <= 125mL innhold

Signalord: **Advarsel**

Faresetninger:	H412	Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger:	P101	Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
	P102	Oppbevares utilgjengelig for barn.
	P308+P313	Ved eksponering eller mistanke om eksponering: Søk legehjelp.

Nasjonale forskrifter - Storbritannia

Hazchemkode: 2X

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

For denne blanding er ingen stoffsikkerhetsbedømmelse krevet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Ytterligere informasjon

H-setningenes ordlyd under avsnitt 2 og 3:

- H290 = Kan være etsende for metaller.
- H315 = Irriterer huden.
- H319 = Gir alvorlig øyeirritasjon.
- H412 = Skadelig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Grunn for siste forandringer.

Endringer i avsnitt 1: Nødtelefonnummer (Danmark)

Første opplag: 10.12.2013

Ansvarlig for utgivelse av sikkerhetsblad

Kontaktperson: se avsnitt 1: Ansvarshavende for informasjon

SIKKERHETS DATBLAD

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) og Forordning (EF) nr. 2015/830

Avkalkingsmiddel GROHE Sensia® IGS

Materialnummer 491530045

Redigeringsdato: 7.6.2017

Versjon: 6

Språk: no-NO

Utskriftsdato: 12.10.2017

Side: 10 av 10

Se ECHA for forkortelser og akronymer: Retningslinjer for informasjonskrav og for bedømmelse av stoffssikkerhet, kapittel R.20 (mappe med begrep og forkortelser).

Anvisningene i denne brosjyren er satt sammen etter beste viten og tilsvarer dagens kunnskap. De garanterer seg likevel ikke mot overholdelsen av bestemte egenskaper i h.h.t. juridisk bindende betydning.